

Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání Čl. 1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s ustanovením § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),

mění

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

V části C v kapitole 5.1 Jazyk a jazyková komunikace, v podkapitole Charakteristika vzdělávací oblasti se doplňuje odstavec, který zní: „U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách.

Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.“.

V části C v kapitole 7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem v podkapitole Jazyk a jazyková komunikace se v poslední odrážce doplňují slova „nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)“. V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

V části C v kapitole 7.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem se v části „Disponibilní časová dotace“ doplňuje odrážka, která zní: „k realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka pro žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání)“.

Čl. 3 Text upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, je účinný od 1. září 2023.

Příloha č. 6

5.1.3 Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vzdělávací předmět – Český jazyk – II. stupeň

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu:

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat v cizím jazyce. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Tento předmět odstraňuje jazykové bariéry, vede žáky k poznání a toleranci odlišností ve způsobu života lidí cizích zemí i jejich odlišných kulturních tradic.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

K realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka pro žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání).

Časová dotace:

7. – 9. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace: jazyková učebna, počítačová učebna, kmenová učebna

Průřezová témata:

OSV: Sebepoznání a sebepojetí

Komunikace

Kooperace a kompetice

MKV: Kulturní diference

Multikulturalita

EGS: Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka

Kompetence komunikativní:

- vytváříme prostor pro komunikaci žáků v cizím jazyce
- vedeme žáky k naslouchání, formulaci otázek, vedení dialogu a vyjádření vlastního názoru
- vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování a dodržování pravidel komunikace
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro vyhledávání a zpracování informací (počítač, internet)
- žák čte s porozuměním různé texty a pracuje s nimi

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektování názorů a odlišností druhých
- žáci jsou vedeni k práci ve skupině, přijímání rolí, navazování komunikace a respektování pravidel spolupráce, prezentování a hodnocení práce skupiny i své vlastní
- žáci jsou vedeni k soutěživosti a přijímání porážky

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k efektivnímu učení, k plánování a organizování vlastního učení, k výběru vhodných metod učení
- vedeme žáky ke kontrole své práce a práce s chybou

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k trpělivosti, soustředění a dokončení práce
- vedeme žáky k tvořivému řešení pracovního úkolu, používání poznatků a zkušeností z různých oborů

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme žáky v samostatném vyvozování pravidel, kterými se řídí probírané gramatické jevy a k řešení problémových situací v cizojazyčném prostředí

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektu druhých osob

- žáci jsou vedeni k pochopení práv, norem a základních principů povinností ve škole i mimo školu

- žáci jsou vedeni ke kulturnímu, ekologickému a environmentálnímu vnímání

Kompetence digitální:

- vedeme žáky ke schopnosti využití digitálních zařízení, všech dostupných aplikací a služeb
- vedeme žáky k posouzení bezpečnosti e-prostředí
- žáci jsou vedeni ke kritickému posouzení jednotlivých dat i informací
- žáci jsou vedeni k zefektivnění svých pracovních postupů
- žáci jsou vedeni k etickému hledisku při využívání digitálních technologií

KURIKULUM ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ I.

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) stanovuje cíle a vzdělávací obsah jazykové přípravy žáků – cizinců a žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v základním vzdělávání, kteří disponují žádnou nebo velmi malou znalostí vyučovacího jazyka.

Cílem výuky češtiny jako druhého jazyka je poskytnout žákům-cizincům a žákům s OMJ základní jazykové a sociokulturní kompetence, které jim umožní zapojit se do výuky v běžných třídách. Nezbytná je následná jazyková podpora podle individuálních potřeb konkrétního žáka / konkrétní žákyně.

Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka/žákyně. Jde o jazyk, na kterém je uživatel existenčně závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák/žákyně vystaven/a silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí, ale není obsažena v běžných učebnicích češtiny pro cizince. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák/žákyně je velice záhy vystaven/a různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické (1).

I.2 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PRO ČEŠTINU JAKO DRUHÝ JAZYK – základní vzdělávání (RVP ZV)

ÚROVEŇ 1	ÚROVEŇ 2
MLUVENÍ, POROZUMĚNÍ, INTERAKCE	MLUVENÍ, POROZUMĚNÍ, INTERAKCE
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> rozumí, pokud partner v komunikaci (např. učitel/ka) mluví zřetelně, přizpůsobuje tempo řeči a slovní zásobu individuálním řečovým schopnostem žáka, zvláště při použití jazykových prostředků, které žák/žákyně nezná, napomáhá porozumění (např. neverbálně nebo vizuální oporou) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí a reaguje, pokud partner v komunikaci (např. učitel/ka) mluví zřetelně, přizpůsobuje tempo řeči a slovní zásobu individuálním řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá klíčová slova a klíčová slovní spojení v projevu, který se týká osvojovaného tématu a který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a 	<ul style="list-style-type: none"> zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše vypráví o známém tématu, a používá slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a
<ul style="list-style-type: none"> reaguje neverbálně nebo jednoduše verbálně na naučená slova, věty, otázky, které se týkají osvojovaného tématu v situacích, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. instrukce ve třídě, provoz školy, seznamování) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým parafrázím naučených otázek, výpovědí (např. instrukcí či otázek, které souvisí s osvojovaným tématem a které se ho/jí bezprostředně týkají) a reaguje na ně neverbálně či jednoduše verbálně (např. slovně či jednoduchou větou)
<ul style="list-style-type: none"> účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých komunikační partneři používají naučené fráze a každodenní výrazy, a reaguje na známé otázky, které se týkají osvojovaného tématu 	<ul style="list-style-type: none"> aktivně se účastní rozhovorů, ve kterých komunikační partneři používají naučené fráze a každodenní výrazy, a reaguje na známé otázky, které se týkají osvojovaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> sděluje jednoduché naučené informace, které se ho/jí bezprostředně týkají, pokud má k dispozici vizuální oporu a partner v komunikaci napomáhá vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> samostatně produkuje naučená slova, věty, fráze, otázky, které se týkají osvojovaného tématu (např. sděluje informace o sobě, požádá o pomoc v obvyklých známých situacích)
ČTENÍ	ČTENÍ
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> přečte slova a krátké jednoduché věty, které se týkají osvojovaného tématu 	<ul style="list-style-type: none"> přečte krátký jednoduchý text, který se týká osvojovaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá základní informace (např. slova, slovní spojení, číselné údaje), které se týkají osvojovaného tématu, ve větách či krátkém jednoduchém strukturovaném textu s vizuální oporou, který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá informace v krátkém textu, který se týká osvojovaného tématu a který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a přečte s porozuměním krátký text, který se týká osvojovaného tématu a který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a

PSANÍ	PSANÍ
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> napiše naučená slova, slovní spojení a jednoduché věty, které se týkají osvojovaného tématu, podle předlohy a s vizuální oporou 	<ul style="list-style-type: none"> napiše naučené krátké věty, které se týkají osvojovaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> doplní do textu, který se týká osvojovaného tématu a obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a, naučená slova a slovní spojení 	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý text, který se týká osvojovaného tématu doplní naučená slova či číselné údaje do krátkého textu, který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a
KOMPENZAČNÍ STRATEGIE	KOMPENZAČNÍ STRATEGIE
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> dokáže dát verbálně či neverbálně najevo, že rozumí či nerozumí 	<ul style="list-style-type: none"> v případě potřeby jednoduše požádá o zopakování informace, pomalejší tempo řeči či vysvětlení neznámého výrazu
SOCIOKULTURNÍ DOVEDNOSTI	
Žák/žákyně	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí režimu a pravidlům školy a třídy a respektuje je 	
<ul style="list-style-type: none"> je seznámen/a s kulturními a společenskými tradicemi v České republice, které se týkají jeho/její osoby a osvojovaných témat a situací 	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím o životě v české společnosti, které se bezprostředně dotýkají jeho/její osoby a osvojovaných situací 	

Učivo:

- zvuková podoba jazyka: výslovnost souhláskových skupin a samohlásek, slovní a větný přízvuk

Tematické okruhy:

- seznamování, třída, škola, čas, co rád/a dělám, místo, kde žiju, stravování, lidské tělo a oblečení, rodina, příroda

Slovní zásoba:

- slovní zásoba v komunikačních situacích tematických okruhů

Gramatika:

- gramatika pro jednotlivá témata rozpracovaná v metodické podpoře (zejména skloňování podstatných jmen, 1. pád přídavných jmen, osobní zájmena a tázací zájmena, časování sloves, 1. pád přivlastňovacích zájmen, rozkazovací způsob, časy: přítomný, minulý a budoucí)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ JE DETAILNĚ
OBSAŽENO V Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání - Příloha k dokumentu.

Ve Štítech dne 1.9.2023

Mgr. Ilona Haasová, ředitelka školy